

TALEUDKAST
til brug for præsentation i Folketingets Retsudvalg den 24. april 2012
af RIA-rådsmødet den 26.-27. april 2012

[1. Indledning]

På torsdag og fredag afholdes der rådsmøde om retlige og indre anliggender i Luxembourg. Udvalget har fået tilsendt et samlenotat om sagerne på rådsmødet.

Rådsmødet er det andet formelle rådsmøde under dansk formandskab.

Jeg vil i det følgende koncentrere mig om nogle udvalgte, væsentlige sager. Det drejer sig om punkterne **4, 5 og 11**.

Som det fremgår af samlenotatet, er flere af dagsordenspunkterne omfattet af det danske retsforbehold.

Jeg er bekendt med, at Retsudvalget planlægger at afholde en lukket høring om retsforbeholdet i maj.

Jeg vil derfor i dag gøre lidt ekstra ud af konsekvenserne af, at punkt 4 om et europæisk PNR-system og punkt 11 om den såkaldte civile beskyttelsesordre er omfattet af retsforbeholdet.

Jeg kan oplyse, at samtlige dagsordenspunkter i fredags blev forelagt Europaudvalget til orientering.

I er som altid velkomne til at spørge til de sager, jeg ikke selv nævner.

[2. Et europæisk PNR-system]

2.1. Jeg vil begynde med dagsordenens **fjerde punkt**, som omhandler oprettelsen af et europæisk PNR-system.

Det er én af mange væsentlige sager under det danske formandskab og en sag, som regeringen prioriterer højt.

Kommissionen fremsatte allerede i 2007 forslag til en rammeafgørelse om anvendelse af passagerlisteoplysninger med henblik på retshåndhævelse. Forslaget bortfaldt imidlertid med Lissabon-Traktatens ikrafttræden.

Kommissionen fremsatte derefter sidste forår et direktivforslag om anvendelse af PNR-oplysninger med henblik på bekæmpelse af terrorisme og grov kriminalitet.

Jeg håber, at vi på rådsmødet i torsdag og fredag vil opnå enighed i Rådet om oprettelsen af et europæisk PNR-system. Danmark vil imidlertid på grund af forbeholdet stå uden for samarbejdet efter direktivet.

2.2. Formålet med direktivforslaget er at harmonisere medlemsstaternes lovgivning om luftfartsselskabers videregivelse af PNR-oplysninger i forbindelse med internationale flyvninger til og fra medlemsstaterne.

Efter forslaget skal medlemsstaterne bl.a. udpege nationale PNR-kontorer, der vil indsamle PNR-oplysninger fra luftfartselskaber med henblik på at analysere og anvende disse som led i de retshåndhævende myndigheders arbejde med forebyggelse og bekæmpelse af terrorisme og anden alvorlig kriminalitet.

De nationale PNR-kontorer vil samtidig have mulighed for – og i visse tilfælde være forpligtede til – at videresende modtagne oplysninger til andre medlemsstater. Kontorerne vil også kunne udveksle analyseresultater på tværs af grænserne.

2.3. Ingen kan være i tvivl om, at terrorisme og anden alvorlig kriminalitet ofte har en grænseoverskridende karakter. De nationale myndigheder er derfor i forbindelse med efterforskningen af disse forbrydelser ofte stærkt afhængige af effektivt samarbejde og hurtig informationsudveksling på tværs af grænserne.

Det er derfor meget beklageligt, at vi på grund af det danske retsforbehold kommer til at stå uden for et nyt fælles europæisk PNR-system.

Forbeholdet betyder som udgangspunkt, at de øvrige medlemsstater ikke i henhold til direktivet vil være forpligtede til at informere de danske myndigheder, hvis de f.eks. identificerer en person, som mistænkes for at være involveret i terrorisme eller anden alvorlig kriminalitet.

De øvrige medlemsstater vil endvidere ikke i henhold til direktivet være forpligtede til at efterkomme anmodninger fra danske myndigheder om udveksling af PNR-oplysninger.

Vi risikerer med andre ord – på grund af retsforbeholdet – at gå glip af værdifulde oplysninger i forbindelse med bekæmpelsen af terrorisme og anden alvorlig kriminalitet.

[3. Forordningsforslag om sprængstofprækursorer]

3.1. Dagsordenens **punkt 5** er forslaget til forordning om markedsføring og brug af sprængstofprækursorer.

Forslaget er fremsat efter traktatens bestemmelser om det indre marked og er derfor ikke omfattet af retsforbeholdet.

Folketingets Europaudvalg gav på et møde den 4. november 2011 regeringen et forhandlingsmandat i sagen.

Det danske formandskab ønsker at sikre, at bestræbelserne på at indgå en aftale med Europa-Parlamentet fortsættes, og det er baggrunden for, at vi har sat sagen på dagsordenen for rådsmødet på torsdag og fredag.

3.2. Et af de væsentligste udeståender har været spørgsmålet om, hvorvidt der med forordningen skal indføres en licensordning *eller* en mere lempelig registreringsordning.

Der har blandt medlemsstaterne hidtil været bred accept af det tidligere polske formandskabs kompromisforslag om, at det skulle være op til medlemsstaterne selv at vælge mellem en licens- og en registreringsordning. Men Europa-Parlamentet har fastholdt sin præference for en licensordning.

Formandskabet vil derfor på rådsmødet fremlægge et oplæg til rammerne for et nyt kompromisforslag.

Oplægget – som ligger inden for regeringens forhandlingsmandat – går i hovedtræk ud på at fastholde udgangspunktet om et forbud mod privatpersoners besiddelse mv. af en række kemiske stoffer.

Forbuddet skal som udgangspunkt alene kunne fraviges ved, at medlemsstaterne indfører en licensordning, hvorefter der kan udstedes licenser til privates erhvervelse, indførsel, besiddelse og brug af de kemiske stoffer, som er omfattet af forbuddet.

Der lægges imidlertid op til, at de medlemsstater, som i dag har en registreringsordning, kan opretholde denne.

Samtidig vil medlemsstaterne kunne indføre en registreringsordning i forhold til de lave koncentrationer af to specifikke stoffer, som er omfattet af forordningen. Disse stoffer vil herefter kunne erhverves af privatpersoner. Det forudsætter, at den erhvervsdrivende, der overdrager stoffet, foretager en registrering af transaktionen.

Det er mit håb, at der på rådsmødet på torsdag og fredag kan opnås enighed om vores oplæg til rammerne for et kompromisforslag, så vi kan sikre fremdrift i forhandlingerne af forslaget.

[4. Den civile beskyttelsesordre]

4.1. Den sidste sag, jeg vil komme ind på, er som nævnt også omfattet af retsforbeholdet. Det drejer sig om **dagsordenspunkt 11**, der omhandler et forordningsforslag om gensidig anerkendelse af beskyttelsesforanstaltninger i civile sager.

Forslaget er den del af den offerpakke, som Kommissionen fremlagde i maj sidste år. Offerpakken skal sikre bedre rettigheder for ofre for kriminalitet, så der gives den beskyttelse og støtte, de har brug for.

Forordningsforslaget om gensidig anerkendelse af beskyttelsesforanstaltninger i civile sager viser – desværre – med tydelighed, at vi med det danske retsforbehold også i forhold til beskyttelse af ofre står uden for vigtige dele af EU-samarbejdet.

4.2. Forslaget har til formål at sikre, at f.eks. et polititilhold udstedt i én medlemsstat, anerkendes af en anden medlemsstat, hvis den beskyttede person rejser eller flytter til denne medlemsstat.

Helt konkret ville forslaget f.eks. kunne være til gavn for en dansk kvinde, der er bosat i København, men som arbejder i Malmø, og som har fået udstedt et dansk polititilhold over for sin ekskæreste, fordi han chikanerer eller opsøger hende.

Den danske kvinde ville efter forslaget – hvis det altså fandt anvendelse for Danmarks vedkommende – kunne bede de danske myndigheder om en attest, der betyder, at tilholdet skal anerkendes i Sverige.

Hvis ekskæresten så i strid med polititilholdet møder op på hendes svenske arbejdsplads, vil de svenske myndigheder være forpligtet til at yde kvinden den samme beskyttelse, som en svensk kvinde i en lignende situation har krav på efter svensk ret.

Som tingene er i dag, vil kvinden skulle ansøge de svenske myndigheder om at udstede et svensk polititilhold, hvilket er både mere besværligt og tidskrævende.

Det siger sig selv, at det er en belastning, at en kvinde, der er udsat for chikane eller stalking skal tvinges til på ny at retfærdiggøre, hvorfor der skal udstedes et polititilhold, når dette allerede én gang er blevet besluttet af de kompetente myndigheder i en anden medlemsstat.

Desværre er det præcis den situation, danske kvinder bliver fastholdt i som følge af retsforbeholdet.

Populært sagt kan vi ikke udstrække beskyttelsen af danske kvinder udover den danske grænse. Forslaget er efter min opfattelse et godt eksempel på, hvorfor det er nødvendigt med et stærkt EU-samarbejde inden for det politimæssige og strafferetlige område.

4.3. Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg anser det for beklageligt, at danske borgere – der har fået udstedt et polititilhold – og som arbejder, studerer eller bosætter sig i andre EU-lande ikke vil kunne drage nytte af dette forslag, når det er vedtaget.

Det er særligt beklageligt i lyset af, at Folketinget netop har vedtaget en ny lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning.

Som bekendt har den nye lov til formål at styrke indsatsen for at beskytte personer mod at blive udsat for bl.a. forfølgelse, chikane og stalking.

Når der i Folketinget er et klart ønske om at sikre en bedre beskyttelse af disse personer, mener jeg, det er meget ærgerligt, at denne beskyttelse reelt falder bort, blot fordi en person arbejder, studerer eller bosætter sig i en anden EU-medlemsstat.

[5. Afslutning]

Det var de sager, jeg i første omgang har valgt at fokusere på. Har I spørgsmål til de øvrige sager, er I som sagt naturligvis velkomne til at spørge ind til disse.

Tak.